

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام رضا علیه السلام از قول پدرانشان علیهم السلام و آن بزرگواران از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت فرموده‌اند

إِنَّ شَهْرَ رَمَازَانَ شَهْرٌ عَظِيمٌ... مَنْ تَصَدَّقَ فِي هَذَا الشَّهْرِ بِصَدَقَةٍ
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ... وَ مَنْ حَسَّنَ فِيهِ خُلُقَهُ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ...
ماه رمضان ماه بزرگی است... هر که در این ماه صدقه‌ای بدهد،
خداوند او را می‌آمرزد... و هر که در این ماه خوش خلق باشد [نیز]
خداوند می‌آمرزدش....

شیخ صدوق رحمته الله، عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۵۹۳ و ۵۹۴

هم‌نشین دوست

دفتر بیست و دوم

دفتر بیست و دوم

هم‌نشین دوست

- تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی ■ به کوشش: حجج اسلام محمد رضا طاهری، جعفر صدیقی، محمد زارعی و خانم‌ها منیره صرافان و هما بادی مهرآبادی
- ویراستار: سعیده تیمورزاده ■ طراح گرافیک و صفحه‌آرا: امین کوثری
- چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس ■ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ ■ شمارگان: ۵۰۰۰
- نشانی: حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، مدیریت فرهنگی
- تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹-۳۲۰۰۵۱ ■ صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵ ■ حق چاپ محفوظ است

فهرست

۸	به‌جای مقدمه
۱۲	موعظه‌دل
۱۵	لحظه‌ای تدبیر
۱۹	از کلام امیر
۲۳	نجوای عاشقان
۲۶	مسابقه فرهنگی

به جای مقدمه

این نوشتار، دفتر بیست و دوم از مجموعه سی جلدی تا بهشت است که ویژه ماه مبارک رمضان چاپ و اهدا می شود. امید آنکه ماهی پر از خیر و برکت را سپری کنیم.

به جای مقدمه، آغاز این سی جلد کتاب را مزین می کنیم به کلام روشنگر رهبر فرزانه مان:

از قبل از شروع ماه مبارک رمضان، پیامبر معظم اسلام ﷺ مردم را آماده می فرمود برای ورود در این عرصه خطیر و والا و پُربرکت. اگر بخواهیم در یک جمله ماه رمضان را تعریف کنیم، باید عرض کنیم: «ماه فرصت ها [ست]». فرصت های فراوانی در این ماه در برابر من و شماست. اگر از این فرصت ها بتوانیم درست استفاده کنیم، یک ذخیره عظیم و بسیار ارزشمندی در اختیار ما خواهد بود.

این یک ماهی است که شما در این ماه دعوت شده‌اید به میهمانی الهی. بعضی هستند که در این میهمانی عظیم اصلاً فرصت این را پیدا نمی‌کنند که به این دعوت‌نامه توجه کنند... بعضی‌ها هم بیشترین بهره را از این فرصت می‌برند.^۱

ماه رمضان یک فرصت بسیار مغتنم است برای اینکه خودمان را به خدا نزدیک کنیم، به کمال نزدیک کنیم، از مفاسد دور کنیم، از گناهان پاک کنیم. از هر روز و ساعتش باید استفاده کنیم.^۲

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۲۳ شهریور ۱۳۸۶.

۲. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۲ دی ۱۳۷۶.

اموری است که در این ماه می‌تواند حقیقتاً برای هرکسی مایهٔ برکت باشد: از قرآن درس بگیریم. از دعاها درس و حکمت بیاموزیم. قدری در هدف از خلقت خود، در آفرینش خود، در نعمت‌های بزرگ خدای خود و در وظایف عظیمی که بر دوش ماست، تأمل و تدبیر کنیم. در مرگ و حساب الهی و ارزش عبادات و اعمال آنگاه که همراه با اخلاص باشد، تأمل کنیم. آن وقت، ماه رمضان حقیقتاً ماه مبارکی خواهد شد که امیدوارم برای همهٔ ما چنین چیزی در این ماه مبارک پیش بیاید.^۱

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعهٔ تهران، ۴ دی ۱۳۷۷.

موعظہ دل

پرہیز

صدای تضرع و دعا و مناجات حضرت، به گوش خشت خشت مسجد آشنا بود. مولا به پهنای صورت اشک می ریخت و با خدا رازونیاز می کرد. در میان دعاهایش می شد خوف و رجا را کاملاً حس کرد. شاید عجیب به نظر برسد: خوف؟! آن هم برای علی علیه السلام که دُرْدانهُ محبوب خداست؟!

آری، این اقتضای حضور در محضر کبریایی خداوند قهار است و علی علیه السلام کسی نبود که در برابر عظمت خالق، نمی آزیَم عمل خویش را در نظر آورد و از تذلل خود در برابر معبود بکاهد.

چنان زیبا با خدا نجوا می کرد که ناخودآگاه محوش می شدی و مبهوت واژه واژه دعایش می ماندی.

من نیز از مولایم یاد گرفته‌ام که همیشه با همین خوف و رجا با
معبودم صحبت کنم: هنگام دعا خوف آن داشته باشم که مبادا از
کثرت گناه، التماس و دعایم به اجابت نرسد و نیز امید داشته باشم
که خداوندِ مهربان تر از مادر، پاسخم را خواهد داد.

پیشگفت

لحظه‌ای تدبیر

﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً
إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾

[راسخان در علم می گویند: پروردگارا، دل های ما را بعد از آنکه هدایتمان کردی، [از راه حق] منحرف نکن و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش؛ زیرا تو بخشنده ای.]

در تفسیر نمونه در شرح این آیه شریفه چنین آمده است:
بسیارند دانشمندی که غرور علمی، آن ها را از پای در می آورد
یا وسوسه های شیاطین و هوای نفس، آنان را به بیراهه ها

می کشاند. اینجا یکی از جاهایی است که باید خود را به خدا سپرد و از او هدایت خواست.

بر اساس بعضی از روایات، حتی شخص پیامبر اسلام ﷺ نیز خود را به خدا می سپردند و بسیار این دعا را تکرار می فرمودند: «يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ.»^۱ (ای کسی که دل ها را می گردانی، قلب من را بر دین خودت ثابت بدار!)

و از آنجا که عقیده به معاد و توجه به روز رستاخیز از هر چیز دیگری برای کنترل امیال و هوس ها مؤثرتر است، راسخان در علم به یاد آن روز می افتند و می گویند: «پروردگارا،

۱. نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۴۴۵، به نقل از: احمد مصطفی مراغی، تفسیر مراغی، ج ۳، ص ۱۰۲.

تو مردم را برای آن روزی که تردیدی در آن نیست، جمع خواهی کرد؛ زیرا خداوند از وعده خود تخلف نمی‌کند.^۱ آن‌ها به این ترتیب، از هواوهوس‌ها و احساسات افراطی که موجب لغزش می‌شود، خود را برکنار می‌دارند.^۲

۱. آل عمران، ۹.

۲. نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۴۴۴ و ۴۴۵.

پیشرفت

از کلام امیر

امیرالمؤمنین، امام علی علیه السلام که حاکم وادی التزام و سلطان سریر اقتدارند، با درک حقیقت عالم و نیاز واقعی ما به عنایت خاص الهی می فرمایند:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْسَ الْآنِسِينَ لِأَوْلِيَائِكَ وَأَحْضَرُهُمْ بِالْكَفَايَةِ
لِلْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ تُشَاهِدُهُمْ فِي سَرَائِرِهِمْ وَتَطَّلِعُ عَلَيْهِمْ فِي
ضَمَائِرِهِمْ وَتَعْلَمُ مَبْلَغَ بَصَائِرِهِمْ فَأَسْرَارُهُمْ لَكَ مَكْشُوفَةٌ
وَ قُلُوبُهُمْ إِلَيْكَ مَلْهُوفَةٌ إِنْ أَوْحَشْتَهُمُ الْغُرْبَةَ أَنْسَهُمْ ذِكْرَكَ
وَ إِنْ صَبَّتْ عَلَيْهِمُ الْمَصَائِبُ لَجَأُوا إِلَى الْإِسْتِجَارَةِ بِكَ عِلْمًا

بِأَنَّ أَرْمَةَ الْأُمُورِ بِيَدِكَ وَمَصَادِرَهَا عَنْ قَضَائِكَ اللَّهُمَّ إِنِّي
فَهَيْتُ عَنْ مَسْأَلَتِي أَوْ عَمِيْتُ عَنْ طِلْبَتِي فَدُلَّنِي عَلَى مَصَالِحِي
وَخُذْ بِقَلْبِي إِلَى مَرَاشِدِي.

بار خدایا، تو برای عاشقانت بهترین مونس و برای
برطرف کردن نیازهای آنان که به تو اعتماد می‌کنند، از
همه حاضرتری. به اسرار پنهانشان بینایی و از نهان‌هایشان
آگاهی و مقدار بینش آنان را می‌دانی؛ بنابراین رازهایشان نزد
تو معلوم است و دل‌هایشان در حسرت دیدارت داغ‌دار است.

اگر تنهایی آنان را به وحشت اندازد، یادت مونسشان می‌شود
و اگر مصیبت‌ها به آن‌ها هجوم آورد، به تو پناه می‌آورند؛ زیرا
می‌دانند زمام همهٔ امور به دست تو و منشأ تمام آن‌ها قضا و
قدرت توست.

الهی، اگر از بیان خواسته‌ام عاجزم یا راه پرسیدنش را
نمی‌دانم؛ پس به آنچه مصلحت من است، راهنمایم باش و
قلبم را به آنچه رستگاری‌ام در آن است، متوجه کن.^۱

پیشرفت

نجوای عاشقان

فَارْحَمْنِي اللَّهُمَّ فَإِنِّي امْرُؤٌ حَقِيرٌ وَخَطِرِي يَسِيرٌ وَ لَيْسَ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي
مُلْكِكَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَلَوْ أَنَّ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ لَسَأَلْتُكَ الصَّبْرَ
عَلَيْهِ وَأَحْبَبْتُ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ لَكَ وَلَكِنْ سُلْطَانُكَ اللَّهُمَّ أَعْظَمُ
وَمُلْكُكَ أَدْوَمُ مِنْ أَنْ تَزِيدَ فِيهِ طَاعَةَ الْمُطِيعِينَ أَوْ تَنْقُصَ مِنْهُ
مَعْصِيَةَ الْمُذْنِبِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَتَجَاوَزْ عَنِّي يَا ذَا الْجَلَالِ
وَ الْإِكْرَامِ وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ١

پرهیز

پس خدایا به من رحم کن که من شخصی خوار و بی‌مقدارم و عذاب‌کردن من ذره‌ای به عظمت سلطنتت نمی‌افزاید که اگر چنین بود، از تو می‌خواستم عقابم کنی و بر آن شکیبایی‌ام دهی و خواهان فزونی‌اش بودم؛ ولی خداوندا، قدرتت برتر از آن است و پادشاهی‌ات پاینده‌تر از آنکه طاعت بندگان بر آن چیزی بیفزاید یا گناه‌گناهکاران از آن اندکی بکاهد؛ پس ای از همه مهربان‌تر، به من رحم کن و ای دارنده‌ی شکوه و جلال برتر، از گناهانم درگذر و توبه‌ام را بپذیر که بی‌گمان تو توبه‌پذیرِ مهربانی.

مسابقه فرهنگي

پهنت

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «هم‌نشین دوست»

- سؤال‌ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می‌توانند در مسابقه شرکت کنند.
- به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقات فرهنگی شرکت کنید:
 ۱. ارسال پاسخ به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲: برای این کار، کافی است به ترتیب نام مسابقه، شماره گزینه‌های صحیح سؤال‌ها به صورت یک عدد دورقمی از چپ به راست، نام و نام خانوادگی خود را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.

مثال: هم‌نشین دوست ۲۲ رقیه یزدان‌پناه

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی:

www.razavi.aqr.ir

۳. پاسخ به سؤال ها در پاسخ نامه: پاسخ نامه تکمیل شده رامی توانید به صندوق های مخصوص مستقر در کیوسک های راهنمای زائر بیندازید یا به صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۵۱ ارسال کنید.

■ آخرین مهلت شرکت در مسابقه ، دو روز بعد از دریافت کتاب است .
■ قرعه کشی از بین پاسخ های کامل و صحیح و به صورت روزانه انجام می شود و نتیجه آن از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می رسد.

تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامک جداگانه ای ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

سؤال‌ها

سؤال اول: مؤثرترین عامل کنترل امیال و هوس‌ها چیست؟

۱. عقیده به معاد و توجه به روز رستاخیز
۲. پرهیز از هوا و هوس‌ها و احساسات افراطی
۳. تحصیل و فراگیری علوم اسلامی
۴. مشغولیت ذهنی و پرداختن به امور عام‌المنفعه

سؤال دوم: فرازی از دعای ۵۰ صحیفه سجادیه که در این کتاب بیان شده است، ناظر بر کدام یک از صفات خداوند متعال است؟

۱. توانا و روزی دهنده بودن
۲. جبار و منتقم بودن
۳. توبه پذیر و مهربان بودن
۴. عادل و راست گو بودن

پاسخ‌نامه مسابقه فرهنگی «هم‌نشین دوست»

نام و نام خانوادگی: نام پدر:

تحصیلات: استان: شهر:

تلفن ثابت با کد شهر: شماره همراه:

گزینه	سؤال	۱	۲	۳	۴
سؤال اول					
سؤال دوم					

ردیف	موضوع	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری، مانند طرح جلد، اندازه و...					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	قابلیت فهم مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب سؤال‌ها با موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
پیشنهادها و انتقادات:						

